

วารสาร วิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

Area Based Development Research Journal

ที่ สน. 37/2552

10 มีนาคม 2552

เรื่อง เชิญเขียนบทปริทัศน์บทความงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์ลงวารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่
เรียน ดร. นิตพงษ์ ส่งศรีโรจน์

เนื่องด้วยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้จัดทำวารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ สำหรับเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลงานวิจัยเชิงพื้นที่ โดยวารสารนี้เป็นวารสารทางวิชาการที่มีคุณภาพสูงเพื่อนำเสนอบทความที่นักวิจัยเขียนเผยแพร่ผลการวิจัยและการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งมีการนำไปใช้ประโยชน์แล้ว โดยผลงานวิจัยที่จะนำมาตีพิมพ์นั้น ต้องผ่านเกณฑ์กำหนด 4 ข้อ ดังนี้

1. เป็นบทความที่เกิดจากผลการค้นคว้าวิจัย โดยมีกระบวนการที่นำไปสู่การสร้างความรู้ และมีข้ออธิบายได้ชัดเจน
2. เป็นงานวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ (เช่น ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ตำบล หมู่บ้าน หรือชุมชน) ไม่ใช่พัฒนาในระดับประเทศ หรือระดับโลก
3. มีการนำไปใช้ประโยชน์ หรือถูกนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ หรือสาธารณะ
4. การใช้ประโยชน์ตามข้อ 2 ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกในวงกว้าง หรือค่อนข้างมากต่อสังคม

สำหรับการตีพิมพ์บทความวิจัยที่ผ่านเกณฑ์ของวารสารฯ นั้นนอกจากบทความวิจัยที่ผู้วิจัยส่งมาแล้ว ได้มีส่วนของบทปริทัศน์บทความวิจัยที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงการวิจัยทั้งในด้านวิธีวิทยา และในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยอีกด้วย ซึ่งกองบรรณาธิการได้พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะเขียนบทปริทัศน์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการวิจัยการจัดการงานศพโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านไหล่หิน ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ทั้งนี้กองบรรณาธิการใคร่ขอให้ท่านส่งบทความ ส่งมายัง กองบรรณาธิการวารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ เลขที่ 22 ซ.ชำนาญอักษร ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400 ภายในวันที่ 25 มีนาคม 2552

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อนุช อาภาภิรม)

บรรณาธิการบริหาร

กองบรรณาธิการวารสาร

โทรศัพท์ 02-2795118 ,084-9023712 (คุณศรีศักดิ์)

E-mail : abdrj1@hotmail.com

22 ซ.ชำนาญอักษร ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2279-5118 (เว้นคร่าว), 080-6119089 โทรสาร 0-2617-0834 (เว้นคร่าว) E-mail : abdrj1@hotmail.com

วารสาร **วิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่**

Area Based Development Research Journal

ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 มีนาคม-เมษายน 2552

การเพิ่มขีดความสามารถ
ด้านการผลิตและการตลาดยางพารา
ในเขตจังหวัดพิจิตรโลก

การศึกษาศักยภาพ
ของชุมชนห้วยหีบ
เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ISSN 1906-3628

9 771906 362004

บทปริทัศน์

การจัดการงานศพโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
บ้านไหล่หิน ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

โดย : ดร.นิติพงษ์ ส่องศรีโรจน์

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โครงการวิจัย การจัดการงานศพโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านไหล่หิน ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ได้แสดงถึงการทํางานวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้นำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการวิจัย นอกจากนั้นการจัดกิจกรรมการวิจัยหลายครั้งก็ช่วยให้เกิดการถกแถลงข้อมูลจนกระทั่งได้ข้อมูลเป็นที่ยอมรับ มีความน่าเชื่อถือได้ และมีหลากหลายประเด็นอันเป็นผลมาจากนันทสนะของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การวิจัยในเรื่องดังกล่าวนับได้ว่ามีความเหมาะสมยิ่งในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการงานศพในสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน เนื่องจากชุมชนในพื้นที่ดังกล่าวสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงได้ และยังเป็นการปลูกฝังเยาวชนให้รู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กลยุทธ์ของการมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย หากการมีส่วนร่วมครั้งนี้มีจำนวนเยาวชนที่มากก็เป็นที่น่าคาดหวังได้ว่าการจัดการงานศพโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้นจะมีความสำเร็จและยั่งยืนในอนาคต

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ก็คือความพยายามที่จะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ควรลด ใน 3 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นที่หนึ่ง นั้นเป็นกิจกรรมด้านอาหารและเครื่องคิม เช่น การลดสุรา การลดอาหารว่าง ใช้น้ำเปล่าแทนน้ำอัดลม ประเด็นที่สองเป็นกิจกรรมด้านงานศพ เช่น ใช้ดอกไม้แห้งในหมู่บ้าน จัดผ้าบังสุกุลอย่างพอเหมาะ และประเด็นที่สามเป็นกิจกรรมด้านการละเล่น เช่น งดการจ้างวงดนตรี งดการเล่นพนัน เป็นต้น องค์ความรู้ดังกล่าวนี้มีงานวิจัยอื่น เช่น ธีระพงษ์ มีไชย (2549) ได้ศึกษา การปรับเปลี่ยนพิธีกรรมทางพุทธ

ศาสนาเพื่อการปฏิบัติที่เหมาะสม: กรณีศึกษาการจัดการงานศพชุมชนบ้านท่าขอนยาง ต.ท่าขอนยาง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ในงานศพนั้นส่วนมากจะเป็นค่าอาหารและเครื่องคิม โดยเฉพาะเครื่องคิมที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการงานศพในปัจจุบันนั้นควรจะได้ปรับเปลี่ยนลดค่าใช้จ่ายดังกล่าวลง ประเด็นความรู้ในเรื่อง การใช้เงินทดแทนพวงหรีด และการจัดผ้าบังสุกุลอย่างพอเหมาะนับว่าเป็นสิ่งใหม่เพราะหากนำมาใช้ก็จะเป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ที่สังคมในปัจจุบันยังเห็นว่าการมอบพวงหรีดนั้นยังเป็นสิ่งจำเป็น ส่วนการจัดผ้าบังสุกุลอย่างพอเหมาะนั้นน่าจะเป็นความรู้ที่ได้มาจากฝ่ายสงฆ์ที่เห็นว่าหลักพุทธศาสนานั้นได้มีการสั่งสอนให้เดินทางสายกลางอยู่แล้ว

อย่างไรก็ดี การวิจัยข้างต้นจะพบว่าสิ่งหนึ่งที่ทำให้ชุมชนในพื้นที่ที่ศึกษาหรือที่อื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันจะเป็นแบบอย่างที่จะนำไปใช้กับพื้นที่อื่นๆ ได้นั้นก็คือบริบทของพื้นที่ต้องมีความใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่นพื้นที่ในการวิจัยดังกล่าวมีลักษณะบริบททางด้านศาสนา และความเชื่อมายาวนาน ทำให้หลักการเศรษฐกิจพอเพียงมีความเข้ากันหรือซึมซาบได้ง่ายขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจึงสามารถนำมาใช้กับชุมชนเกี่ยวกับการจัดการงานศพได้อย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามยังมีบริบทอื่นๆ อีกที่จะทำให้ความยั่งยืนลดลงไปได้ เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ความก้าวหน้าในด้านข้อมูล ข่าวสาร การแข่งขัน และปัจจัยอื่นๆ อีกมาก รวมถึงสภาพเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบันจึงทำให้ทุกคนได้ตระหนักถึงการใช้จ่ายอย่างจำเป็นอยู่แล้ว แต่ก็เป็นไปได้ว่าหากบริบทเปลี่ยนไปที่เอื้อต่อการชักนำให้คนมีกิเลสและเห็นแก่ตัวมากขึ้นแล้ว ก็เป็นไปได้ว่ารูปแบบความพอเพียงก็อาจจะคงรักษาไว้ได้ยาก